

МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА США (ЗА ПРЕЗИДЕНТСТВА ДОНАЛЬДА ТРАМПА)

Гуцало Л. В.

*кандидат історичних наук, доцент
завідувач кафедри всесвітньої історії*

Житомирський державний університету імені Івана Франка

Сполучені Штати Америки – держава, створена і століттями підкріплювана мігрантами, – у ХХІ ст. потерпають від частих міграційних криз, викликаних, у першу чергу, бажанням вихідців з країн з низьким рівнем життя потрапити до США без офіційного дозволу. Тому міграційна політика є одним із пріоритетних внутрішньополітичних завдань для адміністрацій американських президентів.

Окремі аспекти доволі жорсткої міграційної політики Д. Трампа увійшли до кола наукових інтересів вітчизняних дослідників-американістів, зокрема В. Жигайла [2], О. Вонсович [1] та ін. Проте, зважаючи на комплексність й актуальність проблеми в сучасному світі, вона потребує подальшого наукового вивчення.

Гасла передвиборчої кампанії 2016 р. кандидата від Республіканської партії Д. Трампа «Зробимо Америку знову великою» та «Америка передусім» перетворилися на суворі обмеження імміграції під час його президентства. Жорстке обмеження імміграції, на його думку, дало б змогу зосередитися на внутрішніх проблемах. Не обійшлося з боку Д. Трампа і без критики його попередника Б. Обами, за якого була здійснена імміграційна амністія, яка уможливила уникнення депортації для близько 5 млн. нелегальних мігрантів.

У платформі Республіканської партії 2016 була закріплена необхідність боротьби з трудовими («інтереси американських робітників мають бути захищені перед претензіями іноземних громадян, які шукають ту саму роботу») та нелегальними мігрантами, зокрема шляхом підтримки будівництва стіни вздовж південного кордону та захисту всіх портів в'їзду, запровадження систем перевірки на легальність перебування на робочому місці та ін. [5].

Ці ж ідеї повторилися і в одній із перших промов президента Д. Трампа перед Конгресом у лютому 2017 р., коли він заявив: «Запровадивши нарешті наші імміграційні закони, ми підвищимо зарплати, допоможемо безробітним, заощадимо мільярди й мільярди доларів і зробимо наші громади безпечнішими для всіх. З цієї причини ми незабаром розпочнемо будівництво великої, великої стіни вздовж нашого південного кордону» [8].

Одразу після вступу на посаду Д. Трамп підписав указ «Захист нації від в'їзду іноземних терористів у Сполучені Штати» (Protecting the Nation from Foreign Terrorist Entry into the United States) від 27 січня 2017 р., покликаний, перш за все, зменшити «мусульманську загрозу» [7]. Цей акт, нагадуючи про терористичні атаки 11 вересня 2001 р. і наголошуючи на недопущенні в країну тих, хто має вороже ставлення до неї та її основоположних принципів, передбачав блокування в'їзних віз для громадян семи переважно мусульманських країн (Ірану, Іраку, Лівії,

Сомалі, Судану, Сирії та Ємену з різним ступенем обмежень для кожної з них), а також тимчасове призупинення в'їзду до Сполучених Штатів для всіх біженців терміном на 120 днів. Для сирійських біженців в'їзд було заборонено на невизначний термін – «до суттєвих змін». Також було введено загальне обмеження чисельності біженців у 50 тис. осіб у 2017 р. [7], 18 тис. – у 2020 р. [3] (верхня межа за часів Обама – 110 тис.). Заборона викликала масові протести, засудження демократів, громадських діячів, інших публічних осіб, як всередині країни, так і за її межами, а також судові позови. У результаті юридичних викликів адміністрація Трампа переглянула указ.

Крім того, в центрі уваги Д. Трампа постійно трималося питання нелегальної міграції. 27 січня 2019 р. у своєму Twitter президент написав: «У нашій країні є принаймні 25772342 нелегальних іноземців, а не 11000000, про які повідомлялося роками» [10]. На жаль, Трамп не вказав джерело даних, які не співпадають з офіційною статистикою, проте в будь-якому разі кількість нелегалів засвідчує масштаби проблеми.

Одним із механізмів її вирішення, на думку президента США, могло стати будівництво стіни вздовж кордону за кошти Мексики, хоча уряд Мексики ніколи не висловлював подібного наміру. Зауважимо, що Мексика є основним міграційним коридором для нелегальних мігрантів до США з країн Південної Америки.

Ще 25 січня 2017 р. Д. Трамп підписав указ «Про покращення безпеки кордону та імміграційної служби» (Border Security and Immigration Enforcement Improvements), яким передбачалося «вжити всіх необхідних заходів для негайного планування, проектування та будівництва фізичної стіни вздовж південного кордону» [6].

Боротьба Трампа з Конгресом щодо фінансування стіни на півдні країни призвела до припинення роботи уряду (shutdown) в грудні 2018 р. – січні 2019 р. на 35 днів, що було найтривалішим в історії США, перш, ніж президент і Конгрес оголосили про досягнення компромісної угоди. Трамп наполягав на виділенні 5,37 млрд. дол., Конгрес погодився виділити 1,375 млрд. дол. на цей проект.

Протягом 2017-2021 рр. Сполучені Штати побудували нові бар'єри вздовж понад 450 миль на майже 2000-мильному кордоні з Мексикою, включаючи майже 50 миль, на яких раніше не було жодного бар'єру.

Президент Дж. Байден скасував виконавчий наказ Д. Трампа 13767 у лютому 2021 р.

У 2018 р. адміністрація Трампа запровадила політику «розділу сімей» на південному кордоні, намагаючись з допомогою психологічного тиску попередити в'їзд до США мігрантів і біженців. Батьків і дітей, затриманих на кордоні, відокремлювали один від одного. Протягом шести тижнів щонайменше 2300 дітей-мігрантів були розлучені зі своїми батьками [11]. Після різкого засудження з боку громадських протестувальників, американських політиків і світових лідерів Трамп у червні 2018 р. підписав указ про скасування цієї політики.

Ще одним напрямом посилення міграційної політики стала спроба Д. Трампа ускладнити умови перебування в США близько 750 тис. т. зв. «дримерів» (від назви

DreamAct 2001) – молоді, яка свого часу приїхала до США дітьми разом із своїми батьками з-поміж незаконних іммігрантів. У 2012 р. Б. Обама своїм указом дозволив відстрочку їх депортації та видачу дозволів на роботу (програма DACA). Проте Д. Трамп вважав, що програма DreamAct уможливлювала обхід міграційних законів США. Трамп заявив, що нові особи не підпадуть під дію указу, а починаючи з 6 березня 2018 р. «дримери» поступово позбавлятимуться свого статусу, що забезпечував їм захист від переслідування законом, і дав Конгресу шість місяців на розробку нової програми. Проте перегляд президентського указу Обама був заборонений у судовому порядку [4]. Рішення Трампа з цього приводу так і не набуло чинності.

Міграційна політика Д. Трампа негативно вплинула і на сферу легальної трудової міграції до США. Відсоток відмов для висококваліфікованих іноземних громадян зріс з 6 % у 2015 р. до 30 % у 2020 р. [3].

З метою запобігати внутрішньому безробіттю і перенасиченню ринку праці робочою силою у квітні 2020 р. Д. Трамп видав президентський документ щодо призупинення в'їзду іммігрантів, які становлять ризик для ринку праці Сполучених Штатів під час економічного відновлення після спалаху нового коронавірусу в 2019 році [9].

Таким чином, протидія трудовим мігрантам як економічній загрозі для внутрішнього ринку праці, створення фізичних, психологічних і законодавчих перешкод для проникнення нелегальних мігрантів стали основними механізмами забезпечення міграційної політики адміністрації Дональда Трампа у 2017-2021 рр.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Вонсович О. С. Політкоректність у міграційній політиці Сполучених Штатів Америки. Гілея: науковий вісник. 2018. Випуск 135. С. 368-371.
- 2.Жигайло В. М. Пріоритети новітньої політики Дональда Трампа. Політикус. 2019. Випуск 3. С. 23-26.
- 3.Anderson S. A Review Of Trump Immigration Policy. Forbes. August 26, 2020. URL: <https://www.forbes.com/sites/stuartanderson/2020/08/26/fact-check-and-review-of-trump-immigration-policy/?sh=1f697e7c56c0>
- 4.Levine D., Torbati Y. U.S. judge blocks Trump move to end DACA program for immigrants. Reuters. January 10, 2018. URL: <https://www.reuters.com/article/us-usa-immigration-ruling/u-s-judge-blocks-trump-move-to-end-daca-program-for-immigrants-idUSKBN1EZ0AR>
- 5.Republican Platform 2016. URL: <https://www.presidency.ucsb.edu/sites/default/files/books/presidential-documents-archive-guidebook/national-political-party-platforms-of-parties-receiving-electoral-votes-1840-2016/117718.pdf>
- 6.Trump D. Executive Order 13767: Border Security and Immigration Enforcement Improvements. The White House. January 25, 2017. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/presidential-actions/executive-order-border-security-immigration-enforcement-improvements/>
- 7.Trump D. Executive Order 13780: Protecting The Nation From Foreign Terrorist Entry Into The United States. The White House. March 6, 2017. URL: <https://www.govinfo.gov/app/details/DCPD-201700076>
- 8.Trump D. Joint Address to Congress. February 28, 2017. URL: <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/address-before-joint-session-the-congress-2>

9. Trump D. Proclamation 10014: Suspension of Entry of Immigrants Who Present a Risk to the United States Labor Market During the Economic Recovery Following the 2019 Novel Coronavirus Outbreak. April 27, 2020. URL: <https://www.govinfo.gov/content/pkg/FR-2020-04-27/pdf/2020-09068.pdf>
10. Trump D. Tweets of January 27, 2019. URL: <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/tweets-january-27-2019>
11. Waterhouse B. Donald Trump: Domestic Affairs. Miller center. URL: <https://millercenter.org/president/trump/domestic-affairs>